

Evangelikální teologický seminář

Vyšší odborná škola teologická a sociální

Výroční zpráva za rok 2015/2016

Adresa školy: Stoliňská 2417/41a, 193 00 Praha 9

IČ: 41690184

Kontakt: tel: 281 921 734, fax: 281 922 989, e-mail: info@etspraha.cz, www.etspraha.cz

Zřizovatel: Církev bratrská, IČ 00445215, Soukenická 15, Praha 1

Rada školské právnické osoby (k 31. srpnu 2016): Ing. Petr Raus (předseda), Jan Jackanič, DiS. (místopředseda), Mgr. Milan Buban, M.A., Karel Hůlka, Jindřich Koudela, Mgr. Ondřej Kubů, DiS., Marek Orawski, Pavel Paulus, Martin Piętak, Th.D. a Petr Plaňanský.

Ředitel: Jan Valeš, Th.D.

Zástupce ředitele pro věci pedagogické: Viktor Ber, Th.D.

Zástupce ředitele pro věci ekonomické: Ing. Eva Jaklová

Kolegium ředitele: ředitel, oba zástupci, Richard Trča, M.Div., Libor Neumann (zástupce studentů)

Školská rada: David Beňa, lic.theol., Mgr. Tereza Ráchel Bícová, Jiří Dezort, Romana Fléglová, Petr Fulier a RNDr. Pavel Štifter.

Jak řešit malý počet denních studentů?

Proč by seminář měl udržovat denní formu studia, když je ekonomicky i organizačně problematická? Počty denních studentů na teologických školách jsou hluboko pod optimem. V případě ETS se to týká také oboru pastorační a sociální práce, neboť i v tomto oboru studují téměř výhradně věřící lidé.

Padají otázky, proč ETS denní studium rovnou nezavře, když se stává, že v některém specializovaném předmětu vyššího ročníku má učitel před sebou 2 studenty? Studentům by větší parta byla milejší. Leckdy samotná příprava na službu menším počtem studentů trpí. Také riskujeme, že učitelé ztratí motivaci ke své velmi důležité službě. Trochu nadneseně lze říci, že čím méně denních studentů, tím více starostí s nimi škola má.

Nejkritičtějšími byly roky 2011-2012, kdy Kolegium ředitele pracovalo s několika scénáři, jedním z nich bylo i postupné uzavření denního studia. Přípravy na bakalářském programu s Mezinárodním baptistickým teologickým seminářem přinesly důležitý impulz: chápat 1. ročník denního studia jako samostatné roční studium pro současné mladé lidi. Tento program, nazvaný Blackbridge, přivedl v posledních třech letech nové studenty. To však zásadně nezměnilo situaci ve vyšších ročnících.

Posláním ETS je duchovně, odborně a prakticky připravovat na službu v církvi a ve společnosti. Potřebuje takovou přípravu také mladá generace? Patří k poslání ETS usilovat o denní formu studia? Je to v zájmu církve a společnosti?

Následuje odpověď, která vysvětluje investici energie a prostředků do udržení denního studia. Nelze čekat, že všechny čtenáře přesvědčí. Rozhodně však vyjadřuje poděkování a ocenění vyučujícím, kteří tak či jinak jsou ochotni sdílet tuto linii a připravovat se na vyučování, jakoby jejich přednáškám naslouchalo desetkrát tolik studentů, což by více odpovídalo kvalitě jejich práce. Následující argumenty se týkají především teologického oboru, sociální práce se týkají přiměřeně.

V letech 2011-12 bylo Kolegium ředitele připraveno spustit plán zavření denní formy studia. Hlavním důvodem, proč se tak nestalo, však bylo uvědomění si toho, že církve potřebuje nejen absolventy dálkové formy studia, potřebuje také absolventy denního studia. Je dlouhodobým i globálním trendem, že na křesťanskou službu se připravují především lidé ve středním věku, kteří studují při zaměstnání, zapojeni do služby, většinou jsou v manželství a někteří z nich pak vstupují do plnoúvazkové služby. ETS již je delší dobu vědomě školou především pro dálkové studenty. Není tedy sporu o tom, kdo je typickým studentem ETS, proč by se však měl věnovat mladým? Důvodem pokračování denní formy studia tedy je uvědomění toho, že církve potřebuje nejen osvědčené křesťany, kteří si doplní vzdělání v průběhu života, ale také ty, kteří do produktivní fáze života vstoupí s již dokončeným teologickým vzděláním. Jsou lidé, kteří udělají dobře, když se již v rané dospělosti na službu intenzivně připraví.

Proč vlastně počet denních studentů považujeme za malý? Jeden důvod je finanční – financování ETS je dlouhodobě napjaté, takže se nad ním vznáší existenční otazník. Hlavním důvodem však je to, že ve vyšších ročnících denního studia již nepracujeme se skupinami, ale s jednotlivci. A to komplikuje organizační chod školy. Pokud by se tedy podařilo najít odpovídající formu výuky a její financování, počet denních studentů nemusí být problémem.

V Církvi bratrské je patrná prohlubující se kulturní propast mezi mladou porevoluční generací a vedením sborů v tom, že zatím nebyl ordinován jediný kazatel CB, který se narodil po roce 1989. Věk ordinovaných se zvyšuje a s ním i věkový průměr kazatelského sboru. Další důvod pro zachování denního studia tedy je v tom, že mladí za to stojí. Získat je pro intenzivní a rozsáhlou teologickou přípravu není snadné. Stojí však za to, abychom se o to pokoušeli. Tento rozhovor ve snaze získat mladou generaci kladně ovlivňuje činnost ETS. Připravovat na službu (viz poslání ETS) je samo o sobě službou – seminář je v roli služebníka Krista a jeho církve.

Škola, studijní programy

Akreditované studijní obory	Počet studentů k 30. 9. 2016	Uchazeči	Nově přijatí	Absolventi v roce 2016
Teologická a pastorační činnost, teologické zaměření – denní a dálkovou formou (61-41-N/01)	denní: 7 dálkoví: 16	1 3	1 3	2 absolventi: Richard Hrdý, Aleš Navrátil
Sociální práce a sociální pedagogika / Pastorační a sociální práce – denní a dálkovou formou (75-32-N/07)	denní: 5 dálkoví: 13	1 2	0 2	3 absolventi: Iva Minářová, Martin Růžička, Věra Vernerová
bakalářský program ve spolupráci s UK ETF: Sociální práce / Pastorační a sociální práce – presenční formou (6141R030)	12	---	---	7 absolventek: Blanka Škodová, Ivana Suchá, Aneta Kundrátová, Ivana Vršanská, Ilona Votavová, Iveta Procházková, Jana Kudělková
Teologická a pastorační činnost, pastorační zaměření – denní a dálkovou formou (61-41-N/01)	denní: 9 dálkoví: 7	6 2	6 2	1 absolventka: Klára Mrázová

Akreditace:

- Bakalářský obor Pastorační a sociální práce je již jen pro dostudování. Od roku 2015/2016 ETF pracuje podle samostatné akreditace bez ETS jako spolupracující instituce.
- ETS podal nové akreditace pro VOŠ obory, které nově obsahují kreditní systém. Dálkové studium nahrazuje kombinovaná forma studia. Neradi se smiřujeme se skutečností, že ministerstvo neumožňuje vypisovat volitelné kurzy, které nejsou uvedeny v akreditaci. Nová témata lze snadno vyučovat v rámci institutu, ale studenti na to budou doplácet tím, že už je nelze operativně nabídnout také jim. Obě akreditace byly schváleny v červnu, v průběhu září byla kombinovaná forma zapsána do školského rejstříku.

Studenti: Duchovní, formativní rozměr studia na ETS se odehrává především ve výuce. V dálkové (kombinované) formě studia k němu přispívá také ustanovení ročníkových učitelů, kteří mohou pomoci především v osobních zápasech nebo ve sžívání skupiny spolužáků. V denním studiu je vedle více společného času také prostor v rámci předmětu Praxis pietatis (vč. příležitostného grilování nebo vánoční hostiny) a při soustředěních. Všem studentům je k dispozici také pastorační a psychologická poradna. Studentům ubytovaným v budově ETS žádná zvláštní péče spirituála věnována není.

Mimořádným povzbuzením pro denní studenty byla cesta během velikonočních prázdnin po partnerských školách v Nizozemí (International Baptist Theological Seminary a Tyndale Theological Seminary, Amsterdam) a v Belgii (Evangelische Theologische Facultait, Lovaň). Vděční jsme také novou spolupráci se sbory Calvary Church v St. Louis (USA, www.calvaryonline.cc), kam v září 2015 poprvé odjeli studenti na odborné praxe v oblasti teologie, pastore i sociální práce (kontakt se sborem prostředkují misionáři z ReachGlobal).

Dva **stipendijní programy** probíhají již řadu let: prospěchové stipendium pro 5 nejlepších studentů

a finanční podpora ve studiu. Druhým rokem probíhá spolupráce ETS a korejských sborů v ČR formou tzv. „korejského stipendia“, které je určeno studentům, kteří buď jsou v roli kazatelů nebo k pastýřské službě směřují.

V rámci přípravy hodnotící zprávy o činnosti ETS došlo opatření ke snížení počtu nedokončujících studentů. Poměr mezi počtem absolventů a počtem nově nastoupených studentů se v minulém roce pohyboval mírně pod hranicí 50 %, takže ani ne každý druhý student studium dokončí. Opatření spočívá v nabídce provázejícího učitele pro studenty, kteří si studium o rok prodlužují.

V oboru sociální práce došlo k navázání **partnerství s křesťanskou organizací Naděje**. Seminář si od této spolupráce slibuje prohloubení těsné vazby školy na sociální služby, tak jak jsme na to zvyklí v teologickém a pastoračním studijním oboru.

Vzdělávací institut ETS

Hlavní činností institutu jsou neakreditované studijní obory, Horizonty a vzdělávání šité na míru potřebám v té či oné oblasti. K tomu přistupuje poradna.

Neakreditované studijní obory	Počet studentů k 30. 9. 2016	Uchazeči	Nově přijatí	Absolventi v roce 2016
Sborový pracovník (víceletý obor)	14	8	6	2 absolventi: Tereza Böhmová, Zdeněk Zárybnický
Duchovní vedení dětí , kurz pro rodiče a pracovníky s dětmi (roční obor s možností 2. a 3. samostatného ročníku)	11 + 0 + 10	---	---	16 účastníků 2. ročníku
Výchova politiků v Čechách	2	3	2	jde o nový projekt v prvním roce konání
Bible v kostce : 8 částí celé Bible	8	---	---	zatím bez absolventů
celkem osob za rok	45			
Horizonty – jednotlivé kurzy				Z toho za kredit
Zimní semestr	67			28
Letní semestr	73			7
celkem osob za rok	121			33

Sborový pracovník je nejstarším neakreditovaným oborem na ETS. Většina studentů jej studuje 3 až 4 roky. Evidujeme však také zájem o roční intenzivní přípravu na církevní službu při zaměstnání, které zatím neumíme uspokojit jinak než volbou jednotlivých kurzů nebo právě oborem Sborový pracovník, který je však pro tyto lidi příliš velkým soustem.

Duchovní vedení dětí seminář nabízí ve spolupráci se *Samuelem, biblickou prací s dětmi*. V uplynulém roce proběhl poprvé 2. ročník tohoto kurzu. Připraven byl opět i 1. ročník, ale nebylo dost zájemců.

Na podzim byla po téměř dvou letech příprav spuštěna **Bible v kostce** a první zájemci se zapsali do testovacího režimu. Z 8 částí Bible je nyní připravena polovina. Přípravy leží především na Davidu Beňovi, který zapojuje také další podle jejich možností. Kurz má ohromný potenciál, ale jeho plné

využití vyžaduje ještě hodně práce.

Novinkou je **Výchova politiků v Čechách**, roční program, který vznikl na základě spolupráce v rámci *Evangelikálního fóra*. Prvotní impulz přinesl host fóra 2014 Charlie Hoare z organizace CARE (Velká Británie). ETS pořádá kurz ve spolupráci s Institutem W. Wilberforce (www.wilberforce.cz). Přípravy vyvrcholili zveřejněním detailů o kurzu a podmínkách přijetí v dubnu. Během léta se přihlásili 3 zájemci, z toho 2 nakonec do kurzu nastoupili. S ohledem na nižší počet účastníků poběží první ročník v omezeném rozsahu.

Horizonty – kurzy pro veřejnost:

- **Horizonty pro nejširší veřejnost:** Pro veřejnost jsou otevřeny všechny vhodné kurzy určené studentům ETS, v kterých jsou ještě volná místa. Druhou skupinou jsou pak kurzy připravené ve spolupráci se sborem, seniorátem či jinou organizací. Ty probíhají zpravidla mimo budovu ETS v místě účastníků.
- **Horizonty pro odbornou veřejnost:** Jedná se o kurzy, které vyžadují předchozí vzdělání nebo jinak určenou kvalifikaci. Některé z těchto kurzů se svým zaměřením blíží magisterské či postgraduální úrovni výuky. Tímto způsobem seminář umožňuje svým učitelům se dále rozvíjet. Pro *sociální pracovníky a pracovníky v sociálních službách* seminář akredituje při MPSV kurzy v oblastech, které patří ke specifickým ETS – pastorece a komunikace, služba ve věznicích a lidem po výkonu trestu, křesťanské zdroje sociální práce. V této oblasti se připravuje těsnější spolupráce s Diakonií CB pro rok 2016/2017. V říjnu 2015 proběhl v Litomyšli kurz pro *kazatele a starší*, který založil tradici, v které seminář dále pokračuje. Připraveny jsou také dva kurzy pro *pěstounské rodiny*, jeden zaměřený více na informace a dovednosti v komunikaci, druhý více na provázení. Větší využití kurzů však předpokládá průnik mezi pěstouny a mezi institucemi zapojenými do pěstounské péče.

Vzdělávání šité na míru potřebám: Církev a organizace mohou vybírat z nabídky již připravených kurzů ETS, anebo si mohou objednat vzdělávání na míru. Díky tomu má seminář jak zpětnou vazbu tak také příležitost reagovat na aktuální potřeby (to má pak zpětně pozitivní vliv na výuku studentů ETS). Takto si valašsko-hanácký seniorát CB každý rok objednává jeden kurz přizpůsobený potřebám regionu. V dubnu 2016 skončil čtyřměsíční kurz pro 12 manželských párů sboru KS Praha, které jsou aktivně zapojeny do pastorační služby rodinám. Na kurzu se podíleli Dana Staňková, Pavel Raus, Marek Macák a také naše zahraniční posila Linda Pehlmann.

Pastorační a psychologická poradna: Služeb poradny využívají především lidé mimo okruh komunity ETS tak, že si informaci o poradně najdou na internetu. Druhým okruhem jsou pacienti Léčebného a rehabilitačního střediska, za kterými pracovníky poradny posílá zdravotní personál. Třetím okruhem jsou někteří studenti ETS, kterým seminář při řešení jejich osobní situace hradí první setkání. Služby poradny zajišťuje především Soňa Třísková. Dále Dana Staňková nabízí biblické poradenství (v oblasti svého bydliště). Od roku 2014 pod poradnou probíhá také supervize v sociálních zařízeních (supervizorem je D. Staňková) a pastorační supervize pro kazatele a pastorační pracovníky.

Na jaře 2016 došlo k vyjasnění tématických oblastí, které jsou silnou stránkou ETS a které vzdělávací institut nabízí:

- *Pastorece:* Ta patří dlouhodobě mezi silné stránky ETS. Pastorační a psychologická poradna nabízí individuální poradenství, ale také supervizi v pastorační práci. K trvalým tématům patří podpora rodiny a péče o manželství.
- *Bible:* Seminář má znalce biblických jazyků a učitele orientující se v dějinách interpretace i v soudobé hermeneutické diskuzi. Na populární rovině je oblíbený kurz Biblická interpretace, nově také Bible v kostce pro úplně nejširší veřejnost. Knihovna ETS poskytuje

solidní zázemí biblických komentářů i další specializované literatury.

- *Etika*: V této oblasti seminář nabízí kurzy uvádějící do problematiky etického myšlení stejně jako specializovaná témata, která jsou ovlivněna oborem sociální práce vyučovaným na ETS: globální sociální problémy, boj proti obchodování s lidmi apod.
- *Sbor*: Praktické otázky týkající se sborové služby, jako je vedení a řízení, evangelizace, pastorece a diakonské a sociální služby (vč. zakládání neziskovky a jejího vedení).

Vědecká a další tvůrčí činnost

Strategický význam má prosincové rozhodnutí vedoucích kateder o **dlouhodobém odborném záměru**. Vedoucí kateder (obdoba vědecké rady na vysokých školách) se této otázce věnovali dva roky, jejichž cílem bylo podrobné zvážení možností ETS a toho, co je potřeba. V rozhovoru se všemi vyučujícími bylo nakonec rozhodnuto, že seminář se nyní bude po dobu několika let věnovat otázkám *odpuštění a smíření, a to způsobem, který integruje obory vyučované na ETS* (teologii, pastoreci a psychologii, sociální práci). V červnu proběhl jednodenní seminář s Danielem Greenem pro učitele teologie o vývoji tohoto tématu v poslední době v psychologii a pastoreci v USA. Nyní je třeba pro tento záměr hledat finanční i personální zdroje.

Knihovna: Díky sponzorům se podařilo zrychlit katalogizaci knih koupených od IBTS v roce 2014. Přesto potrvá ještě alespoň jeden rok. Navazujícím úkolem bude zpřístupnění odborných časopisů.

Podle aktuálních finančních možností a ve spolupráci se zahraničními partnery seminář podporuje **studijní pobyty učitelů**. Pomocí by bylo zařazení ETS do programu Erasmus.

Pokračuje spolupráce ETS a Sdružení evangelikálních teologů při spoluvydávání odborného časopisu **Theologia vitae**.

Změny v dokumentech a personálním obsazení

Ve sledovaném období nedošlo ke změně statutárních dokumentů ani směrnic schvalovaných radou ETS.

Rada ETS: V září byl předsedou zvolen Petr Raus, od ledna do září činnost rady řídil místopředseda Jan Jackanič. Ve sledovaném období rezignoval Petr Grulich (prosinec). Nově byli jmenováni Martin Pietak (leden), Petr Plaňanský (leden), Pavel Paulus (leden), Milan Buban (červen).

Vzdělávací institut: Již několik let seminář usiluje o nalezení vhodné osoby, která by převzala větší zodpovědnost za institut. Na jaře 2014 měla Rada ETS představu, že institut dostane podobu neziskové organizace s vlastním ředitelem. Stanovy jsou připravené, byla sestavena správní rada, ale nepodařilo se najít osobu ředitele. Poté, co ředitel ETS v květnu 2015 oznámil, že v roce 2017 bude ve své službě končit, stanovil zřizovatel (Rada CB) v červnu 2015 jako prioritu nalezení ředitele ETS pro školu i institut. Léto a podzim 2015 byly věnovány tomu vyjasnit, že rozvoj institutu je nadále prioritou ETS i CB. Nadále užíváme název: *Vzdělávací institut ETS* a ředitel byl pověřen propagací a zviditelněním institutu. Ředitel spolu s jeho kolegiem byl také pověřen hledáním vhodného pracovníka pro oblast institutu. Z důvodu nedostatku finančních prostředků však nikdo na tuto práci nenastoupil a nadále se jí věnuje Jan Valeš s pomocí Davida Beni.

Noví učitelé: Tadeáš Firla v předmětu praktické eklesiologie. Jana Matulíková v předmětu metod sociálního výzkumu.

Výběrové řízení Rady ETS na pozici **fund-raisera** v říjnu vyústilo v příchod absolventa ETS Štěpána Hellicha, který nyní pracuje jako asistent ředitele pro fund-raising v rámci ETS i v projektu

Nadace unum necessarium. Novým spolupracovníkem v oblasti publicity je Richard Kraus, který řediteli pomáhá s prezentací na internetu, přípravou pomůcek a kampaní. Očekává se, že tyto dva noví spolupracovníci ředitele přispějí k hladkému přechodu způsobenému změnou ředitele v létě 2017.

Řízení, rozvoj a hodnocení činnosti

Ve sledovaném období neproběhla kontrolní činnost České školní inspekce ani jiného úřadu.

Pokračují práce na komplexní **hodnotící zprávě**. Její průběžnou verzi projednali v únoru vedoucí kateder a následně školská rada. Jedná se o zprávu určenou Radě ETS a zřizovateli, která není požadována zákonem, je však doporučena MŠMT.

Deset priorit s ohledem na spolupráci s VŠ:

1. Pastore: jsme tou školou v ČR, která se pastoračnímu věnuje nejvíce.
2. Formace studentů: směrem k celoživotnímu vzdělávání, se zaměřením na práci s lidmi jako to povolání, ke kterému se připravují.
3. Praktická připravenost na službu, praktická teologie a praxe. V sociální práci standard.
4. Studium při zaměstnání je primární cílovou skupinou, denní studenty nezanedbávat.
5. Komunita semináře.
6. Knihovna: jednak standardní zdroje pro bakalářské studium, jednak zdroje v oborech pastore, misiologie a etiky, které zaujmou i vystudované odborníky.
7. Zahraniční kontakty.
8. Integrované mezioborové kurzy: toto je nový impulz, který přinesly práce na bakalářské akreditaci s IBTS.
9. Dlouhodobý odborný záměr: na VŠ je standardem.
10. Publikační činnost učitelů ETS: může partnerské VŠ přinést přímý finanční užitek.

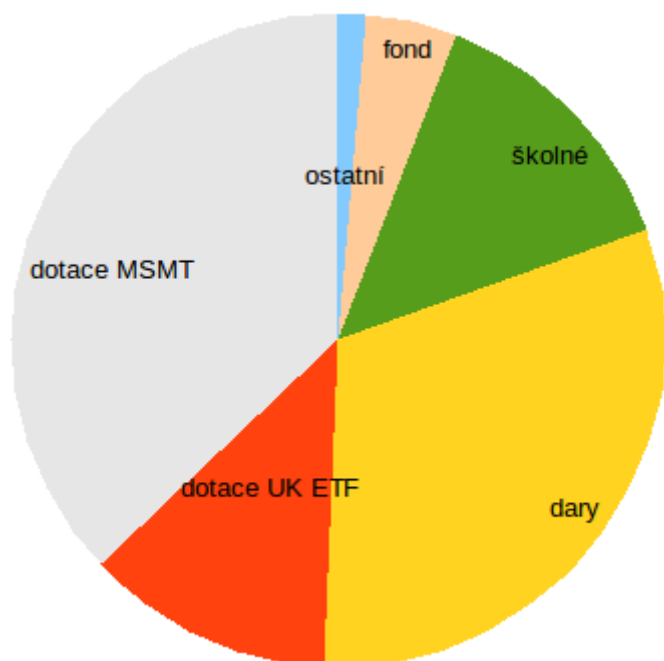
Ve sledovaném období ETS nepřijal žádnou žádost o informaci podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Hospodaření

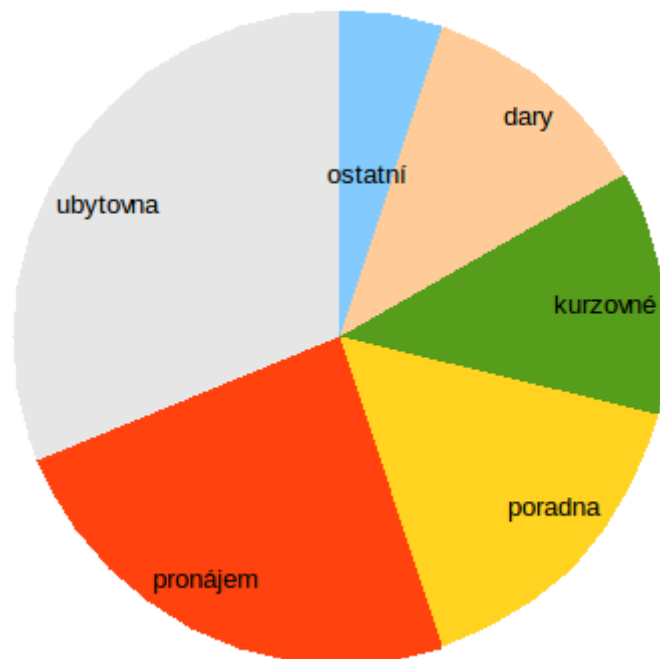
Náklady (v tis. Kč)		Výnosy (v tis. Kč)	
Materiál, cestovné, služby	725	Školné, kurzovné, služby	738
Energie, provoz budovy	281	Dotace MŠMT a ETF UK	1 705
Mzdové náklady	3362	Podpora sborů Církve bratrské	477
Ostatní náklady	82	Dárci v ČR	330
		Dary ze zahraničí	381
		Pronájmy a ostatní příjmy	762
Celkem	4450	celkem	4 393
Hospodářský výsledek			-57

Výdajová stránka institutu je obdobná jako školy (75 % tvoří mzdy). Příjmovou stránku školy a institutu přibližují následující grafy.

ŠKOLA

INSTITUT

Zprávu připravil ředitel Jan Valeš, projednalo ji Kolegium ředitele dne 8. listopadu 2016 a schválila Rada ETS 22. listopadu 2016.